

De fratre Vita Lucensi et de cantibus suis.

De obitu fratris Henrici Pisani, quando erat minister in Grecia in Ordine fratrum Minorum.

Secundum vero cantum, qui ibi est, id est contracantum, fecit frater Vita ex Ordine fratrum Minorum de civitate Lucensi, melior cantor de mundo tempore suo in utroque cantu, scilicet firmo et fracto. Vocem habebat gracilem sive subtilem et delectabilem ad audiendum. Non erat aliquis adeo severus, qui non eum libenter audiret. Coram episcopis, archiepiscopis, cardinalibus et papa cantabat et libenter audiebatur ab eis. Si quis loqueretur, cum frater Vita cantaret, statim Ecclesiastici verbum resonabat ibidem Eccli. XXXII: *Non impedias musicam*. Item si quando cantabat philomena sive lisignolus in rubo vel sepe, cedebat isti, si cantare volebat, et ascoltabat eum diligenter nec movebatur de loco, et postmodum resumebat cantum suum, et sic alternatim cantando voces delectabiles et suaves resonabant ab eis. Ita curialis de cantu suo fuit, quod nunquam se excusavit, nec occasione vocis lese sive a frigore impedita vel aliqua alia de causa, quando fuit ad cantandum rogatus. Et ideo illi versus qui dici consueverunt, in eo locum habere non poterant, scilicet:

Omnibus hoc vitium est cantoribus, inter amicos
Ut nunquam inducant animum cantare rogati.

Matrem habuit et sororem, que fuerunt optime et delectabiles cantatrices. Hic fecit illam sequentiam:

Ave, mundi spes, Maria,

litteram et cantum. Hic fecit multas cantilenas de cantu melodiato sive fracto, in quibus clerici seculares maxime delectantur. Hic fuit meus magister in cantu in civitate sua Lucensi eo anno, quo sol ita horribiliter obscuratus fuit, MCCXXXIX. Item cum domnus Thomas de Capua, qui erat Romane curie cardinalis et melior dictator de curia, fecisset sequentiam illam:

Virgo parens gaudeat,

et rogasset fratrem Henricum Pisanum, ut faceret ibi cantum, et fecisset delectabilem et pulchrum atque ad audiendum suavem, frater Vita fecit ibi secundarium cantum, id est contracantum. Semper enim, quando inveniebat aliquem fratris Henrici simplicem cantum, libenter ibidem faciebat secundarium cantum. Item hunc fratrem Vitam domnus Phylippus archiepiscopus Ravennas assumpsit, ut esset de familia sua, cum esset legatus in Aquilegiensi et Gradensi patriarchatibus, in Ragusiensi, Ravennate, Mediolanensi et Ianuensi civitatibus et dyocesibus ac provinciis necnon et generaliter in Lombardia, Romagnola et marchia Trivisina. Assumpsit autem eum, tum quia de contrata sua erat, tum quia frater Minor, tum etiam quia optime cantare et dictare sciebat. Mediolani obiit, in loco fratrum Minorum sepultus. Macilentus homo fuit et gracilis et in statura maior quam frater Henricus. Vox eius magis pertinebat ad cameram quam ad chorum. Pluries exivit Ordinem et pluries rediit, ita tamen quod intrabat Ordinem sancti Benedicti; et quando redire volebat, semper parcebat ei papa Gregorius nonus, et propter amorem beati Francisci et propter dulcedinem cantus sui. Nam quadam vice ita delectabiliter cantavit, quod quedam monacha, que eum ascoltabat, ut sequeretur eum, se per fenestram deiecit. Sed non potuit, quia ex casu illo sibi tibiam fregit. Non fuit talis illa ascoltatio, de qua dicitur Canticorum ultimo: *Que habitas in ortis, amici ascoltant: Fac me audire vocem tuam*. Ideo bene dixit frater Egidius Perusinus — non quia de Perusio fuerit, sed quia ibi diu vixit et vitam finivit, homo extaticus et totus divus, quartus in Ordine frater, computato beato Francisco —. Dixit enim: *Magna gratia est non habere gratiam*. Et loquebatur de gratiis non gratis datis, sed acquisitis, propter quas non nulli frequenter male faciunt facta sua. Sane frater Henricus Pisanus intimus meus amicus fuit et talis vere, qualem describit sapiens in Proverbiis XVIII: *Vir amabilis ad societatem magis amicus erit quam frater*. Nam et ipse fratrem habebat in Ordine contemporaneum michi, et ego fratrem contemporaneum sibi; et longe plus me diligebat, ut dixit, quam germanum et proprium